

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten ist, was vom Monath Junio des Jahrs 1648. biß zu dem, im Jahr 1649. völlig erfolgten Schluß und Ende des Universal-Friedens-Congressus zu Oßnabrück und Münster, gehandelt und geschlossen worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1736

VD18 90103165

N. I. Kayserliches Project.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53029](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53029)

1647.
Majus.Abermahli-
ges Lünebur-
gisches Pro-
ject puncto
Satisfactio-
nis.

durch Argumenta contraria die Schwe-
den dissails zu convinciren.

Lüneburgici verfasseten demnach ein
fernereß Gegen-Project sub N. II. und
übergaben es denen Schweden, welche dar-
auf nichts weiter, als was den Punct der

Schauenburgischen Stücke betrifft, zu sa-
gen hatten, mit Vermelden, daß sie darun-
ter dem Haus Hessen-Cassel, als einem Al-
liirten, der würcklich die Waffen noch in
Händen führe, nicht absehen könnten, auch
wegen darzu habenden ausdrücklichen Bes-
schl. nicht dürfften.

1647.
Majus.

N. I.

Der Kayserlichen Gesandten Project in der Braunschweig-Lüneburgischen
Equipollent-Sache.N. I.
Der Kayserli-
chen Project.

Cum Celsissimi Principes & Duces Brunovicenses & Lunæburgenses
Cellensis & Calenbergensis Linæ, ob Pacem publicam melius faciliusque
stabilendam, cesserint electiis juribus in Archi-Episcopatus Magdeburgen-
sem & Bremensem; itemque Episcopatus Halberstadiensem & Ratzebur-
genssem obtentis, ea conditione, ut Alternativa eisdem cum Catholicis in Epi-
scopatum Osnabrugensem addiceretur Successio, Cæsarea Majestas præsentî
Sacri Romani Imperii statui minimè expedire judicans, ut hac sola de causa
funestum Germaniæ bellum diutius continuaretur, paxque publica impe-
diretur, consentit ac permittit, ut ejusmodi alternativa successio in dicto
Episcopatu Osnabrugensi deinceps inter Catholicos & Augustanæ Confes-
sionis Episcopos, ex Familia tamen Ducum Brunovicensium & Lunæbur-
gensium quam diu eadem duraverit, postulandos locum habere debeat, mo-
dis & conditionibus sequentibus:

Primo omnium: Restituatur dictus Episcopatus totus & integer cum
omnibus suis appertinentiis Secularibus & Ecclesiasticis moderno Domino
Francisco Guilhelmo, ad dies vitæ pleno jure possidendus, juxta Capitula-
tionem cum Capitulo Cathedrali initam ac desuper obtentam a legitima
superiorum potestate Confirmationem & Justitiam.

Secundo: Status Religionis ac cæterus Ecclesiastici, totiusque Cleri,
tam in ipsa urbe Osnabrugensi, quam in reliquis ad hunc Episcopatum
pertinentibus Ditionibus, Oppidis, Villis, Pagis, omnibusque aliis locis ma-
neat & reducatur in eum statum, qui fuit die 1. Januarii Anno 1624. non ob-
stantibus innovationibus ab una vel altera parte interea temporis factis: Ca-
veatque Dominus Episcopus per litteras Reversales Statibus & Subditis
suis, homagio ab ipsis recepto, Jura & Privilegia salva fore, & quæ præter-
ea futuræ Episcopatus administrationi Statuumque & subditorum securi-
tati utrinque necessaria videbuntur.

Tertio: Teneatur idem Dominus Episcopus efficere, ut Domino
Gustavo Gustavi, quondam præsidii Suecici in dicta Civitate Osnabrug Præ-
fecto, pro ipsius recompensatione ex contributionibus Statuum Provincia-
lium ac Subditorum dicti Episcopatus, intra mensibus exsolvantur
sexaginta Thalerorum Imperialium Millia, sub obligatione & hypotheca
bonorum omnium ad eundem Episcopatum pertinentium.

Quarto: Defuncto eodem Domino Episcopo succedat in Episcopatu
Osnabrugensi Dominus Ernestus Augustus, Dux Brunovicensis & Lunæ-
burgensis, atque adeo vi hujus Pacis publicæ sit designatus ejusdem Coad-
jutor & Successor, teneaturque Capitulum Cathedrale Osnabrugense, sta-
tim post decessum moderni Domini Episcopi, eundem Ernestum Augustum

1647.
Majus.

Episcopum recipere, vel si ipse tum superstes non esset, alium ex Domini Georgii Ducis Brunovicensis & Lunæburgensis posteris, in Episcopum suum postulare, conditionibus tamen in ejusmodi Electionibus & Postulationibus antehac consuetis & quæ præsentis Pacificationi ac Gravaminum Ecclesiasticorum compositioni contrariæ non sint, cautioneque ut supra, de conservandis Statuum ac subditorum Privilegiis, aliisque ad securitatem eorundem pertinentibus. Eo autem demortuo aut ultro resignante, teneatur dictum Capitulum vel Electione vel Postulatione Præsulem Catholicum sibi præferre. Sin verò hac ex parte vel Canonicorum negligentia vel discordia intercesserit, locus sit provisioni Apostolicæ. Et sic perpetuò admittatur alternativa successio inter Catholicos Episcopos ex gremio Capituli electos vel aliunde postulatos, atque Augustanæ Confessioni addictos; sed non alios, quam ex Familiæ primùm dicti Domini Augusti Ducis Brunovico-Lunæburgensis descendentes.

1647.
Majus.

Quinto: Teneantur non solum dictus Dominus Ernestus Augustus, sed etiam omnes & singuli ex Familia Ducum Brunovicensium & Lunæburgensium Augustanæ Confessioni addictorum, in hoc Episcopatu alternatim succedentium, statum religionis cæterus Ecclesiastici, totiusque Cleri tam in ipsa urbe Osnabrugensi, quam in reliquis ad hunc Episcopatum pertinentibus ditionibus, oppidis, villis, pagis, omnibusque locis in eo statu, qui fuit die 1. Januarii Anno 1624. conservare, tueri & manutenere absque omni innovatione.

Sexto: Ut ne etiam durante administratione & regimine Episcopi Augustanæ Confessionis addicti, circa correctionem Ecclesiasticorum, usum & administrationem Sacramentorum ritu Romanæ Ecclesiæ & cæterorum ad munera spiritualia Episcoporum Catholicorum pertinentium, ulla difficultas aut confusio suboriatur, horum omnium dispositio, quoties alternativa Successio in talem Augustanæ Confessionis addictum devenerit, Domino Archi-Episcopo Colonienfi velut Metropolitanò reservata esto.

Septimo: Monasterium Walkenriedt, cujus hoc tempore administrator est Christianus Ludovicus, Dux Brunovicensis & Lunæburgensis, perpetuo feudi jure permaneat penes eosdem Duces Brunovicenses & Lunæburgenses, eodem, quo supra, inter duas eorundem Familias succedendi ordine.

Octavo: Eisdem Ducibus restituatur Monasterium Groningense, quod permutando, & prædium Schauen, quod emendo ante pauculos annos acquisiverunt, & Episcopatu Halberstadiensi in remunerationem factæ postulationis tribuerunt, reservatis etiam juribus, quæ dictis Ducibus, in Castro Westenburg competunt, tum etiam jure crediti ac pignoris Ducis Christiani Ludovici Vicario, Friderico Schenkio a Winterstedt, in Westenburg competentia.

Nono: Cum etiam Comites in Schaumburg à Comitibus Wunstorfensibus, qui Vasalli Ducum Brunovicensium & Lunæburgensium fuerunt, nonnulla bona eorundem consensu jure pignoris acceperint, & Præfecturæ Schaumburgensibus, unde toti Comitatu nomen, incorporarint; postea verò Anno Domini 1573. die 10. Aprilis Ericus Dux Brunsvicensis & Lunæburgensis, ac Otto Comes à Schaumburg, inter se pepigerint, ut ea bona apud Comites Schaumburgenses perpetuò permaneant, iis autem decedentibus ad Duces Brunovicenses & Lunæburgenses revertantur; isque casus non ita pridem Ottone ultimo Comitum Schaumburgensium fati functo evenit;

1647. nerit; illa bona omnia & singula, prout in Transactione prætacta nomina- 1647.
Majus, ta ac descripta leguntur, dictis Ducibus citra contradictionem restituantur. Majus.

Decimo: Quod ad debitum à Friderico Ulrico Duce Brunovicensi cum Rege Daniæ contractum, & per hunc in Pacificatione Lubecensi Sacrae Caesareae Majestati cessum, posteaque Militiæ Praefecto Comiti Tillio donatum, attinet: Cum moderni Duces Brunovicenses & Lunaburgenses se ad hoc debitum persolvendum ob plures rationes teneri negaverint, eaque de re etiam per Legatos Plenipotentiarios Coronæ Sueciæ instanter actum sit, amore Pacis remissio & expunctio totius istius debiti, dictis Ducibus eorumque hæredibus concessa esto.

Undecimo: Cum Duces Brunovicenses & Lunaburgenses Cellensis Lineæ Capitulo Ratzeburgensi pro forte 20000. florenorum annuas pensiones usque dum pependerit, Alternatione jam cessante, cessent quoque antea illa pensiones abolito prorsus debito: Si verò Duces Megapolitani utriusque Lineæ decesserint, devolvatur Episcopatus Ratzeburgensis ad Duces Brunovicenses & Lunaburgenses, Cellensis & Calenbergensis Lineæ, idque eodem jure, quo eundem Duces Megapolitani vi hujus Transactionis possederunt.

Duodecimo: Vice versa iidem Duces præteritis Postulationibus, Coadjutoriis in supra dictos Archi-Episcopatus Magdeburgensem & Bremensem, itemque Episcopatus Halberstadiensem & Ratzeburgensem plenissimè renunciant: ita ut quæ circa hosce Archi-Episcopatus & Episcopatus superius in hoc Pacificationis Instrumento disposita sunt, citra ipsorum contradictionem effectum habere debeant; Capitulis utrobique in eo statu permanentibus, quo superius conventum est.

Hæc tamen omnia non aliter effectum habent, atque nomine Caesareae Majestatis concessa intelliguntur, quam si reliqua quoque obstacula Pacis remora, omnesque hostilitates contra ejusdem Regna & ditiones hæreditarias, Statusque Imperii Suae Majestati adherentes sublata fuerint, Paxque cum Corona Sueciæ ejusque adherentibus conclusa sit.

N. II.

Der Braunschweig-Lüneburgischen Gesandten Gegen-Projekt in puncto Satisfactionis Domus Brunsvico-Lüneburgensis.

N. II.
Der Braunschweig-Lüneburgischen Gesandten Gegen-Projekt.

Cum Celsissima Domus Brunsvicensis & Lunaburgensis, ob Pacem publicam melius faciliusque stabilendam, cesserint Coadjutoriis in Archi-Episcopatus Magdeburgensem & Bremensem, itemque Episcopatus Halberstadiensem & Ratzeburgensem obtentis, ea conditione, ut Alternativa eisdem cum Catholicis in Episcopatum Osnabrugensem addiceretur Successio, Caesarea Majestas præteriti Sacri Romani Imperii statui minimè expedire judicans, Pacem publicam præterea impediri diutius, consentit ac permittit, ut ejusmodi alternativa Successio in dicto Episcopatu Osnabrugensi deinceps inter Catholicos & Augustanae Confessionis Episcopos, ex Familia tamen Ducum Brunsvicensium & Lunaburgensium, quamdiu eadem duraverit, postulandos, locum habere debeat modis & conditionibus sequentibus.

Primo omnium: Restituatur dictus Episcopatus totus & integer cum omnibus suis appertinentiis, Secularibus & Ecclesiasticis, moderno Domino Francisco Guilhelmo ad dies vitæ pleno jure possidendus, prout uniformis &